

Lithuania Ducatus: Samogitia, Russia, & Volhinia.

Regio.
Unde dicta.

Situs.

Cœli qualitas.
Soli fertilitas.

Animalium va-
rietas.

Imperium ma-
jorum.

Vibes.

Lithuaniam a lituo, id est cornu & tuba venatorum, eo quod regio illa frequentes venationes exerceat appellari voluerunt. Quam sententiam Mathias a Michou rejiciens, aliam de Lithuania Etymo sententiam ponit, tradens: Quosdam Italicos ob Romanorum dissensiones deserta Italia Lithuaniam ingressos, regionem Italiam, gentem Italos dixisse: eam vero per pastores Litaliam & gentem Litalos, lintera præposita cœpisse nuncupari. Ruthenos autem & Polonos eorum vicinos majore immutatione facta, usque in hodiernum diem regionem Lithuaniam, gentes vero Lithuanos appellare. Regio amplissima est, Moschovia proxima, habetque ad Ortum illam partem Russia quæ magno Duci Moscoviæ paret: ab Occasu Podlassium, Masoviam, Poloniam, & aliquantum deflectens ad Septentrionem Borussia sit contermina: respicit vero a Septentrione Livoniam & Samogitiam: a Meridie Podoliam & Volhiniam. Cælum hic inclemens, hyems asperior. Multum Cera ac Mellis quod silvestres in silvis Apes conficiunt, atque etiam Picis, Frumentum quoque abunde præbet hæc regio, Seges vero raro ad maturitatem pervenit. Vino non nisi importato utitur & exotico, ejus enim proventu caret, ut & Sale, quod ex Britannia vanale accipit. Animalia omnis generis, sed parva producit: in silvis etiam quibus regio operata est, Vri, Alces, Bisontes, Equi silvestres, Onagri, Cervi, Damæ, Capræ, Apri, Vrsi, Martes & reliqua genera Ferarum magno numero stabulantur, Et ut Avium & imprimis Ficedularum copiam taceam: est in Lithuania & Moschovia Animal voracissimum *Rossomaka* dictum, magnitudine Canem, facie Felem, corpore & cauda Vulpem referens, colore nigrum. Fuit gens Lithuanorum annis superioribus adeo obscura & contempta apud Ruthenos, ut Principes Kiovienses ab ea sola perizomata & subera ob egestatem & soli sterilitatem in signum subjectionis exigerent, donec *Vithenes* Dux Lithuanorum sumptis viri incrementis, negaret tributum, quin & jugo Principibus Russia injecto, eos adegerit ad tributa pendenda. Hujus Posterius hostilibus & subitis incursionibus finitimas gentes invadebant & diripiebant: donec Cruciferi Teutonici Ordinis eos debellare & opprimere cœperunt, tam diu donec ad Olgerdum & Keystutum duces Lithuania successive pervenerunt. Post vero *Iagiello* Dux magnus Lithuania factus est, qui postea & *Vladislaus* appellatus. Hic a Cruciferis & Christianorum exercitibus sæpenumero pressus, Deo miserante ad Polonos declinavit, & Christianam religionem amplexus baptismatis sacramento initiatus, ducta in matrimonium Hedvigi Regina Polonia, Rex Polonia factus est. Terram vero Lithuania germano suo *Skirgelloni* tanquã supremo Duci Lithuania regendam commisit. Lithuania magnus Ducatus nunc in decem Palatinatus seu Provincias præcipuas est divisus, quarum Metropolis, & Caput hoc tempore est *Vilna*, Indigenis *Vilëski*, Germanis autem vulgo, *Die Wilde*: quæ ad Viliam & Vilmam confluentes anno M c c c v a Gedimino Duce cõdita, nunc est sedes Palatini inter Lithuanos primi, & Episcopi Romanæ obedientiæ Leopoliësi Archiepiscopo subditi, & Metropolitanis Russia: qui septem sub se Episcopos Græci ritus habet, *Polocia*, *Volodimiria*, *Luca* in Volhinia *Luczko*, *Pinska*, ad Pripetium flu, *Kiovia*.